

Colofon

13e jaargang, no. 4
December 2007

Dit magazine is een uitgave van SKIN, Samen Kerk in Nederland,
Together Church in the Netherlands.

Redactie

June Beckx
Teus Eikelboom
Joke Snijders

Vormgeving en realisatie

BU3 | www.bu3.nl

Redactieadres

Koningin Wilhelminalaan 3,
3818 HN Amersfoort.
Tel.: 033 – 445 06 55
Fax: 033 – 445 06 54
info@skinkerken.nl

Abonnementen

Dit magazine is gratis, maar giften worden bijzonder op prijs gesteld:
gironummer 78 64 832 tnv. SKIN te Amersfoort.

Website

www.skinkerken.nl

Inhoudsopgave / Content

Pagina

- 4..... Van de redactie
- 5..... Presentatie gids voor christelijke migrantengemeenschappen
- 6..... Cursus voor Leidinggevenden van Migrantenkerken
- 8..... Viering van tien jaar SKIN

Onderwerp

Page

- 8..... Celebration of ten years SKIN
- 12..... Editorial
- 13..... Introduction guide migrant churches Rotterdam
- 14..... Course for leaders of migrant churches

Subject

Bezoek onze website voor een fotoreportage van het jubileumfeest.
Visit our website for a photo report from the celebration of ten years SKIN.

www.skinkerken.nl

Van de redactie

Deze nieuwsbrief volgt al snel op de vorige, die geheel in het teken stond van 10 jaar SKIN. De jubileumviering is achter de rug en van velen hebben we lovende reacties ontvangen. Samen denken we dankbaar en blij terug aan de uitingen van het christelijk geloof in de vormen van verschillende culturen. Laten we proberen om die dankbaarheid, die blijheid vast te houden!

Vanzelfsprekend vindt u in deze nieuwsbrief een impressie van de viering van ons jubileum. Ook doen we verslag van de presentatie van de Gids van Christelijke Migranten Gemeenschappen in Rotterdam en kondigen we de cursus voor leidinggevenden van migrantenkerken aan.

Dit is onze laatste nieuwsbrief van 2007. Het jaar wordt afgesloten met de blijde boodschap van de geboorte van Christus. We beginnen een nieuw jaar, een nieuwe periode met nieuwe kansen. Vanuit het kerstfeest mogen we met goede moed het jaar 2008 ingaan. De vraag is wel of we ons inderdaad door de kerstboodschap laten inspireren. Wat brengt de verkondiging van het evangelie? Brengt het ons echt samen of blijven we toch liever wat op afstand van elkaar? Vrede is de boodschap, conflicten vormen vaak de realiteit.

We zijn dankbaar dat we Samen Onderweg mogen zijn. Laten we de dankbaarheid en de blijheid blijven

koesteren, zoals we de geboorte van Jezus steeds blijven herdenken en vieren. Samen onderweg, verbonden door de Geest. "Indien wij door de Geest leven, laten wij ook door de Geest het spoor houden" (Gal 5:25). Dat spoor mogen we volgen met de verwachting dat ons werk vrucht zal dragen. Soms zien we er iets van in kleine, soms zelfs in grote dingen.

De redactie wenst al onze lezers een gezegend kerstfeest, een goede jaarwisseling en een zeer gelukkig jaar 2008 toe.

*June Beckx
Joke Sniijders
Teus Eikelboom*

Presentatie gids voor christelijke migrantengemeenschappen

Op 10 oktober vond in de Schotse Kerk de presentatie plaats van de Gids voor Christelijke Migranten Gemeenschappen in Rotterdam. Hierbij waren vele vertegenwoordigers van deze gemeenschappen en kerken aanwezig.

“We want to embrace all the migrant churches in Rotterdam. That’s not an easy job! So many different churches, languages and styles.”

Ds. Robert Calvert, predikant van de Scots International Church beklemtoonde de aanwezigheid van de christen migranten in Rotterdam.

“Op een gewone zondag is het gemiddelde aantal kerkgangers in de migrantenkerken zeker 15.000. Deze migrantenkerken zijn niet erg zichtbaar. Ze moeten op de kaart worden gezet.”

Verschillende voorgangers presenteerden hun kerk of gemeenschap door een korte toelichting op hun visie en activiteiten te geven. De voorzitter van SKIN-Rotterdam, ds. Nana Opuku, gaf de aanwezigen als bemoediging mee: “Vanuit het Evangelie kunnen we zeggen: Er is altijd een deur, het goede nieuws geeft hoop!”

Als bijzondere gast was aanwezig mevr. Jantine Kriens, wethouder Volksgezondheid, Welzijn en Maatschappelijke opvang. Aan haar werd als eerste de nieuwe gids

overhandigd. In haar reactie noemde ze twee doelen voor de politiek in Rotterdam: Iedereen moet zich kunnen thuisvoelen en iedereen moet zijn talenten gebruiken en ontwikkelen. Voor een goede hulpverlening is samenwerking noodzakelijk. Als uitdagingen, ook voor de migrantenkerken, attendeerde zij op het Rotterdamse jongerenjaar in 2009 en het opvoeddebat.

“Ongeveer 165 verschillende nationaliteiten vinden een thuis in en rond deze prachtige stad. Migrantenkerken die met hun geloofsgemeenschap een bijdrage leveren aan het sociale gezicht van onze stad zijn heel welkom en kunnen rekenen op mijn steun”, aldus mevr. Kriens in het door haar geschreven voorwoord van deze gids.

De nieuw verschenen gids bevat een beschrijving van ruim 110 migrantenkerken. In deze gemeenschappen worden 32 talen wekelijks direct gesproken. De voorgangers van deze kerken vertegenwoordigen dertig verschillende nationaliteiten.

Teus Eikelboom

Cursus voor Leidinggevendenden van Migrantenkerken

Op verzoek van SKIN organiseert het Hendrik Kraemer Instituut een cursus van 10 weekends voor Leidinggevendenden in Migrantenkerken in Nederland. In gezamenlijk overleg hebben wij een curriculum samengesteld. De weekends duren van vrijdagavond 19.00 uur tot en met zaterdagmiddag 16.00 uur. Per weekend staan 3 sessies op het programma, waarin afwisselende onderwerpen aan bod komen.

Leidinggeven aan een gemeente die leeft met twee culturen is niet gemakkelijk. Er is de cultuur van het land van herkomst en er is de cultuur van Nederland. Hoe men dat beleeft, hangt af van allerlei factoren. Hoe lang is men al in Nederland? Hoe gaat het met het spreken van de Nederlandse taal? Hoe oud was men toen men naar Nederland kwam? Jongeren staan anders in de cultuur dan ouderen. Er kunnen spanningen zijn tussen de ene en de andere cultuur, tussen thuis en buitenwereld, tussen de generaties. Wat kan de rol van de kerk zijn temidden van al deze factoren?

Bijbel

Allereerst moeten voorgangers van de gemeente kennis hebben van de Bijbel. De Bijbel zelf is ook een boek dat gegroeid is in de ontmoeting van verschillende culturen.

Wat kunnen we daarvan in de Bijbel terugvinden? In de lessen Oude Testament en Nieuwe Testament bestuderen wij de opbouw van de bijbel en wordt geoefend in exegese. Daarvoor moet ook wat huiswerk worden gedaan.

Nederland

Dan zijn er lessen over de geschiedenis van de Kerk en de Nederlandse samenleving. Dan gaat het over de achtergronden van de Nederlandse kerken, over de verschillen tussen de kerken, zoals tussen rooms-katholiek, protestant, pinkster, evangelisch, charismatisch enzovoort. We denken met elkaar na over de positie van migrantenkerken in de Nederlandse samenleving. Hebben wij een missie?

Praktische vaardigheden

Leidinggeven heeft ook een heel

praktische kant. In deze lessen wordt geoefend met leidinggeven aan verschillende groepen, aan het nemen van besluiten, opstellen van een werkplan en maken van een beleidsplan voor de komende jaren. En er zijn altijd meer vragen dan we in een cursus kunnen behandelen.

Het is intensief, zo'n cursus met mensen afkomstig uit verschillende Afrikaanse, Aziatische en Europese kerken. Sommigen wonen hier al jarenlang, anderen nog maar heel kort. Maar hoe het ook zij: alle deelnemers zijn betrokken bij een van de migrantenkerken. In de wijze waarop een ieder op zijn of haar beurt de opening van de cursus verzorgt,

het gebed leidt, een lied voorzingt, wordt iets van de veelkleurigheid van die kerken zichtbaar.

Er valt veel te delen: aan kennis, ervaring, broeder- en zusterschap, maar ook verdriet en teleurstelling. De lessen en discussies worden in het Nederlands gehouden. Dat is soms lastig, maar we proberen elkaar te helpen en te begrijpen. Het is immers belangrijk dat mensen met capaciteiten worden opgeleid en getraind voor het werk in hun kerk. Om nog beter in staat te zijn een eigen plek in de Nederlandse samenleving te vinden en mee vorm te geven.

Cursusdata voor 2008

Intakebijeenkomst op zaterdag 12 januari 2008 (10.00 uur).

25 – 26 januari	13 – 14 juni
22 – 23 februari	29 – 30 augustus
28 – 29 maart	19 – 20 september
18 – 19 april	17 – 18 oktober
16 – 17 mei	14 – 15 november

De cursus (en de intake op 12 januari) wordt gehouden in Utrecht, in het Landelijk Dienstencentrum Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Van vrijdag op zaterdag wordt overnacht in het Guesthouse van het dienstencentrum. De cursus wordt gesubsidieerd door de PKN; deelnemers betalen een eigen bijdrage van € 150,00.

Voor aanmelding en registratie: zie onze website www.skinkerken.nl.

Viering van tien jaar SKIN

Celebration of ten years SKIN

Viering van tien jaar SKIN

Celebration of ten years SKIN

Editorial,

There is a short period of time between this newsletter and our previous one which was totally dedicated to our 10 years-jubilee.

We have received many laudable reactions to our jubilee-celebration on November 10th. Together we can gratefully look back to the many different forms in which we express our Christian faith according to each culture. We hope to keep and hold on to these feelings of gratitude and joy!

Of course you will find an impression of this event in this edition.

We report the introduction of the Guide for Christian migrantchurches in Rotterdam and you will also find new information regarding the course for migrantchurchleaders in 2008.

This is our last newsletter for 2007. We conclude the year reflecting on the good news: the birthday of Christ. We start a new year, a new period with new opportunities. With Christmas we have the courage to enter the year of 2008. The question is, do we truly let ourselves be inspired by the message of Christmas? What does the gospel bring us? Does it bring us really together, or do we prefer to keep our distance? The message is peace, but conflicts often mark the reality.

We are grateful that we may be "on the way together". Let us cherish this joy in the same way we keep celebrating and memorizing the birth of Jezus. On the way together, interconnected by the Spirit (Samen Onderweg, Verbonden door de Geest). "If we live by the Spirit, let us also behave in accordance with the Spirit." (Galatians 5:25) Let us act accordingly and hope that once it will bear fruit. Sometimes noticeable in small things, sometimes in great works.

The editors wish our newsletter-readers a blessed Christmas and a very joyful 2008.

*June Beckx
Joke Snijders
Teus Eikelboom*

Introduction of the guide for christian migrant churches

On October 10th, the introduction of the Guide for Christian Migrant churches in Rotterdam took place at the Scots Church. A lot of representatives from these churches were present. They are all working together to form an effective network.

"We want to embrace all the migrant churches in Rotterdam. That's not an easy job! So many different churches, languages and styles." Rev. Calvert, the pastor of the Scots International Church emphasised the presence of migrant Christians in Rotterdam. "On any Sunday the average number of migrant Christians going to church is about 15.000. These churches are not visible, they need to be put on the map.

Several pastors introduced their church by giving short information about their activities. Pastor Nana Opuku, chairman of SKIN Rotterdam, encouraged all present by saying : "From the gospel we can say: There is always an open door, the good news gives hope!"

Special guest was Mrs. Jantine Kriens, alderman for public health, welfare and social centres. The first guide was handed to her. In her reaction, she named two goals for politics in Rotterdam: Everyone

should feel welcome and everyone should use his or her talents and capacities. Cooperation is necessary in order to give adequate care. As a challenge also for the migrant churches, she asked attention for the Rotterdam Youth year in 2009 and the debate on education.

"About 165 different nationalities find a home in and surround this city. Migrant churches, supporting the social face of this city are very welcome and they can count on my support", so Mrs. Kriens writes in the guide's foreword.

This new guide describes more than 110 migrant churches, in which 32 different languages are spoken. The pastors of the churches represent 30 different nationalities.

Teus Eikelboom

Course for leaders of migrant churches SKIN-HKI

At the request of SKIN the HKI organises a course of ten weekends for Leaders of migrant churches in the Netherlands. Together, SKIN and HKI made a curriculum. The classes start on Friday-afternoon at 19.00 hours and last until Saturday-afternoon, 16.00 hours. Every weekend has a program with three sessions with various subjects.

Giving guidance to a parish that lives in two cultures isn't easy. You have to deal with your own culture as well as Dutch culture. Handling this depends on several factors, for example how long you have lived in the Netherlands or how well you speak the Dutch language, at what age you came to Holland. Younger people tend to have a different point of view on culture than older people. There can be tensions between two cultures, between two generations. What can be the role of the church in this matter?

Bible

First of all, there are sessions concerning the Bible. The Bible, a book that has developed in the context of different cultures. What can we find about that in the Bible? In the lessons about the Old and New Testament we study the construction of the Bible and

exercise in exegesis. These classes require some homework.

The Netherlands

Then there are sessions concerning the history of the church and the Dutch society. It is about the background of Dutch churches, the differences between churches, such as Roman Catholic, Protestants, Pentecostal, Evangelistic, Charismatic and so on. We think about the position of migrant churches in Dutch society. Do we have a mission?

Practical skills

And finally there are sessions concerning the practical aspects of leadership. How to take decisions and how to make a policy plan for the coming years. And there are always more questions than we can answer during the course.

It is very intensive, this course with people from different African, Asian and European churches. Some have lived here for years, some have just arrived. But they are all involved in migrant churches.

The multi-colourness of these churches shows when, in their own way, students take care of the opening of a weekend, say a prayer or sing a song.

There is a lot to share: knowledge, brother- and sisterhood, but also sadness and disappointment. Lessons and discussions are held in Dutch. Sometimes difficult, but we try to help and understand each other. For it is important that talented people are educated and trained to work for their churches. To make them more equipped to find their own place in Dutch society.

Course data for 2008

Intake Saturday January 12th 2008, 10.00 hours.

January, 25th and 26th	June, 13th and 14th
February, 22nd and 23rd	August 29th and 30th
March, 28th and 29th	September, 19th and 20th
April 18th and 19th	October, 17th and 18th
May 16th and 17th	November, 14th and 15th

The course (and the intake) is held at the Guesthouse of the HKI in Utrecht. Students eat and sleep in the Guesthouse on Friday night. The course is subsidised by the PKN; participants pay € 150,00 for ten weekends.

**For registration, see our website
www.skinkerken.nl**